

Yleisten alueiden katu- ja sijoitusluvat – taksojen tarkistaminen sekä lupaehtojen päivittäminen

Yhdyskuntalautakunta 03.12.2024 § 186
1198/02.05.00/2022

Valmistelija liikenneinsinööri Valtteri Partanen ja työmaavalvoja Lassi Lehmus

Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävä kaivu edellyttää katulupaa. Tällä luvalla kunta valvoo yleisillä alueilla tapahtuvia töitä. Työ- ja sijoituslupahakemusten määrä on noussut merkittävästi vuosien 2023 ja 2024 aikana aiempiin vuosiin verrattuna. Vuositasolla vuonna 2023 työlupia haettiin 83 ja sijoituslupia 44 kappaletta ja vuonna 2024 25.11. mennessä työlupia on haettu 99 ja sijoituslupia 53 kappaletta.

Hakemukset liittyvät pääsääntöisesti sähkö- ja valokuituverkon rakentamiseen. Yleisimpinä luvanhakijoina ovat sähköverkkoyhtiö Elenia Verkko Oyj ja valokuituyhtiöt Täyskuitu Länsi-Suomi Oy (Valoo), Valokuitunen Oy, Telia Finland Oyj sekä Elisa Oyj. Näillä edellä mainituilla toimijoilla on määrällisesti eniten työmaita ympäri Lempäälän kuntaa.

Kunnalla on kadun ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapidosta 669/1978) nojalla oikeus periä maksu kadulla ja yleisillä aluilla tehtäviä töitä koskien. Maksu perustuu ilmoitusten tarkastamisesta sekä töiden valvonnasta aiheutuneista kustannuksista. Lisäksi kunta voi periä maksua kadun ja yleisen alueen tilapäisestä rajaamisesta työmaana pois yleisestä käytöstä. Lisäksi kunta voi antaa työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen työstä aiheutuvan haitan tai vahingon välttämiseksi.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 16 §:n 1 momentin mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti, taikka lyö laimin tässä laissa säädetyn tai sen nojalla annettuun määräykseen perustuvan velvollisuuden, kunta voi velvoittaa hänet täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai uhalla, että kunta tekee tekemättä jätetyn työn hänen kustannuksellaan. Samoin voidaan niskoittelijaa, jos erityiset syyt sitä vaativat, sakon uhalla kieltää jotain tekemästä.

Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat katulupahakemuksen, laissa säädetyn tai lain nojalla annettuun määräykseen perustuvan velvollisuuden laiminlyönnistä, peritään aiheutuneesta ylimääräisestä valvonta- ja selvitystyöstä aiheutuneet kulut velvollisuuden laiminlyöneeltä. Velvoiteasiassa tehdystä päätöksestä peritään asian käsittelystä aiheutuneet kulut korvaava maksu.

Lupakäytännöt ja siihen liittyvä valvonta varmistaa, että ympäröivän alueen käyttäminen on työn aikana turvallista ja työmaan ympäristö säilyy riittävän siistinä. Työn jälkeen tarkastetaan, että alue on alkuperäistä vastaavassa kunnossa.

Uuden ohjeistuksen myötä koko lupaprosessi helpottuu kunnan sekä työn suorittajan näkökulmasta, koska ohjeistukseen on laadittu selkeämmät työn tekoa ohjaavat ehdot. Nykyiseen ohjeeseen verrattuna uuteen ohjeistukseen päivittyvät merkittävimpinä sanktiot ja katulupamaksut, asfaltointinormit sekä ohjeistusta tapahtuma- ja mainosluvista. Sanktioiden avulla kannustetaan työn suorittajaa toimimaan kunnan ohjeiden ja ehtojen mukaisesti sekä ajoittamaan omien kaapelien sijoittamisen saneerauskohteisiin ennen lopullisen päällysteen tuloa.

Uuden ohjeistuksen määräykset ja ohjeet perustuvat kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annettuun lakiin (669/1978) 14 a §:ään ja maankäyttö - ja rakennuslain (132/1999) 84 §:ään sekä tieliikennelakiin (729/2018) ja Valtioneuvoston asetukseen rakennustyön turvallisuudesta (205/2009) ja Valtioneuvoston asetukseen liikenteenohjauslaitteiden käytöstä, VnA 379/2020.

Katu- ja sijoitusluvan tarkastus- ja valvontamaksu on kiinteä (100 €/lupa) ja lisäksi peritään käyttömaksu työn keston, työalueen laajuuden ja liikennöitävän alueen keskeisyyden perusteella. Katu- ja sijoituslupiin esitetään n. 30 % nostoa, liitteessä esitetyllä tavalla. Muista Tampereen kaupunkiseudun kunnista katulupataksojen nostamista ollaan esittämässä mm. Kangasalla. Lempäälässä käyttöön tuleva maksuluokkaa vastaa taksojen suuruudeltaan Tampereen kaupungin käytössä olevaa maksuluokkaa 1. Mainos- ja tapahtumaluvista esitetään perittäväksi 100 €:n suuruisia tarkastus- ja valvontamaksua.

Katu- ja sijoituslupaohjeisiin esitetään tehtäväksi päivityksiä työn suorittamisen sekä työssä noudatettavien asiakirjojen osalta.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön osa I, 5 luvun 3 §:n kohtien 1 ja 8 mukaan yhdyskuntalautakunta päättää palvelualueensa hinnoista ja maksuista sekä toiminnassa noudatettavista perusteista ja yleisistä ohjeista.

Lisätietoja: liikenneinsinööri Valtteri Partanen, p. 044 481 1804

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää: 1. hyväksyä selostusosassa ja liitteissä esitetyt taksamuutokset sekä sanktioperusteet. Taksamuutokset astuvat voimaan 1.1.2025. 2. hyväksyä katu- ja sijoituslupaohjeiden päivityksen. Päivitetyt ohjeet astuvat voimaan 1.1.2025.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana paikalla pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.
Tiedoksi	kunnossapitotyönjohtaja, vihertyönjohtaja, kunnossapitotyöntekijä, infrarakennuttajainsinööri, suunnitteluinsinööri, kehittämispäällikkö/Lempäälän Kehitys Oy, kulttuuripäällikkö, laskutus, työmaavalvoja